

Конференција: „Интеграција на косовските бегалци, трајни решенија и доброволно враќање“

Скопје, 20-21 ноември 2017 година

-Поздравен говор-

Почитувани колеги, дами и господа.

Дозволете ми да Ви посакам добредојде и да ги поздравам сите присутни,

- претставниците на Канцеларијата на Високиот комесаријат за бегалци,
- колегите од омбудсман институциите на Албанија, Косово и Црна Гора,
- претставниците на државните органи,
- како и претставниците на меѓународните и невладините организации.

На самиот почеток би сакал да истакнам дека ми претставува особена чест што сум домаќин на оваа конференција, која е резултат на континуираната соработка со Канцеларијата на високиот комесаријат за бегалци при спроведувањето на активностите за промоција и заштита на правата на бегалците.

Во услови кога светот се соочува со најголемата бегалска криза и илјадници луѓе секојдневно се приморани да ги напуштат своите домови, не смееме да ги заборавиме проблемите на бегалците кои пред осумнаесет години беа исто така приморани да ги напуштат своите живеалишта во Косово.

Воениот конфликт во Косово е можеби веќе дамнешна историја за многу луѓе, но тоа сигурно не е случај со илјадниците бегалци раселени од таму. Бегајќи од стравот и ужасот што ги носи војната, дел од овие луѓе се најдоа во држави коишто не успеа целосно да одговорат на нивните потреби.

Соочени со потешкотии да се вратат во својата земја, социјално исклучени и под ризик да останат без државјанство, косовските бегалци се исфрлени на маргините на општественото живеење.

Актуелизирањето на оваа тема е најмалку што може да направиме за подгнување на свеста од потребата за итно изнаоѓање трајни решенија на проблемите со кои се соочуваат овие луѓе.

Претставките од бегалците, што и после 18 години стигнуваат на мојата адреса како Народен правобранител, беа доволна причина за посуштинско разгледување на ситуацијата во која се наоѓаат.

Во оваа насока ја проширивме комуникација и остваривме повеќе средби со сите чинители коишто се непосредно вклучени во оваа проблематика (како што се државните органи, меѓународните, хуманитарните и невладините организации).

Овие активности допринесоа да се идентификуваат дел од клучните проблеми што бараат координиран, заеднички и системски пристап.

Заради оваа цел, кон крајот на мај оваа година, организиравме и работилница од која произлегоа повеќе предлози за решавање на идентификуваните проблеми.

Задоволен сум што дел од проблемите се веќе надминати како резултат на понудените решенија, но сепак останува потребата од посериозен ангажман на властите во решавање на останатите проблеми.

Информациите говарат дека локалната интеграција и потешкотиите при доброволното враќање се проблеми заеднички и за бегалците од Косово што побараа прибежиште во останатите земји од регионот.

Повеќе за ова и справувањето со овие проблеми ќе слушнеме од колегите од омбудсман институциите во Црна Гора, Косово и Албанија.

Сигурен сум дека размената на искуства ќе резултира со повеќе идеи за решенија на проблемите со коишто се соочуваат косовските бегалци, а ќе придонесе и дополнително да го зајакнеме духот на заедничката соработка.

На крај, не можам, а да не споменам дека подгревањето на се повеќе растечката ксенофобијата кон бегалците и воопшто кон мигрантите дополнително ја маргинализира и онака тешката состојба на бегалците од Косово.

Оттука, сакам јавно да порачам дека судбините на овие луѓе не смее да бидат предмет на дневно-политички игри, а трајното решавање на проблемите мора да биде со целосно почитување на човековите права и врвен приоритет.

Враќањето на достоинството на овие луѓе е заедничка обврска на сите нас.

Ви благодарам.